

Environmentální Prohlášení 2017

Environmentální prohlášení ISO 14001 Magistrát města Ostravy Za rok 2017

Schválil: Mgr. Kateřina Šebestová
 náměstkyně primátora

29. března 2018

Obsah

1	Úvod	4
2	Představení statutárního města Ostravy	5
2.1	Statutární město Ostrava – orgány města a magistrátu města Ostravy	5
2.2	Vybrané projekty v oblasti životního prostředí (činnosti města pro zlepšení životního prostředí)	7
3	Environmentální politika statutárního města Ostravy	9
4	Hodnocení environmentální výkonnosti.....	11
5	Přímé a nepřímé environmentální aspekty	12
6	Cíle systému environmentálního managementu	13
7	Závěr.....	29

1 Úvod

Řada environmentálních opatření byla na Magistrátu města Ostravy realizována ještě před zavedením systému environmentálního managementu ale vzhledem k tomu, že se nejednalo o systémové řešení, nebyly sledovány výsledky a nebyl nastavený dostatečný kontrolní mechanismus, z těchto důvodů rada města rozhodla dne 24. 11. 2015 o zavedení systému environmentálního managementu, dle mezinárodní technické normy ČSN EN ISO 14001 na Magistrátu města Ostravy. Účelem, v první fázi zavádění, byla úroveň „pre-verifikace“, a to prostřednictvím služeb externího subjektu.

V rámci „pre-verifikace“ byl nastavený systém, který je v dnešní době na pracovištích Magistrátu města Ostravy udržován. Zavedením systému se úřad přiklání k šetrnému provozu k životnímu prostředí.

Statutární město Ostrava v rámci svého rozvoje vydalo „Strategický plán statutárního města Ostrava na léta 2009-2015“ (dále jen strategický plán). Tento plán určuje směr a priority dalšího rozvoje statutárního města Ostravy. Promítá se do rozhodování o investicích města, v diskusích o směřování Ostravy v mnoha oblastech každodenního života jeho obyvatel. Nový „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na léta 2017-2023“ byl schválen na 23. zasedání ZM dne 25. 1. 2017 usnesením č. 1494/ZM1418/23.

V rámci strategického plánu města Ostravy byl stanoven „Strategický cíl 7 – Přiblížit město přírodě“ v klíčové oblasti C. 7. 2 Šetrné nakládání se zdroji, kde je zařazen také systém environmentálního managementu magistrátu.

Hlavním cílem je motivovat zaměstnance k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí nad rámec legislativních požadavků. Tento záměr koresponduje s přístupem k udržitelnému rozvoji.

2 Představení statutárního města Ostravy

2.1 Statutární město Ostrava – orgány města a magistrátu města Ostravy

Postavení a působnost města vymezuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je statutární město Ostrava veřejnoprávní korporací. Má postavení obce s rozšířenou působností, kterou vykonává pro města Klimkovice, Šenov, Vratimov a obce Čavisov, Dolní Lhota, Horní Lhota, Stará Ves nad Ondřejnicí, Zbyslavice, Olbramice, Vřesina, Václavovice a Velká Polom. Ty tvoří spolu s městem Ostrava jeden správní obvod. Samotné město Ostrava se člení na 23 městských obvodů.

Řízení města je dvoustupňové.

Na prvním stupni řízení působí:

- zastupitelstvo města
- rada města
- primátor
- Magistrát města Ostravy
- Městská policie Ostrava.

Na druhém stupni, tedy na úrovni městských obvodů, působí:

- zastupitelstva městských obvodů
- rady městských obvodů
- starostové
- úřady městských obvodů.

Dělbou kompetencí mezi orgány města a orgány městských obvodů vymezuje obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 14/2013, Statut města Ostravy, ve znění pozdějších změn a doplňků.

Magistrát města tvoří:

- primátor,
- náměstci primátora,
- tajemník magistrátu,
- zaměstnanci města zařazení do magistrátu města.

Magistrát města se člení na odbory, které zřídila pro jednotlivé úseky činnosti rada města. Postavení odboru mají i odborné útvary magistrátu města s jiným názvem než odbor (útvary, úřady, archiv). Funkci zaměstnavatele plní vůči všem zaměstnancům města, s výjimkou zaměstnanců městské policie, tajemník magistrátu. Tajemník magistrátu zajišťuje zejména řešení pracovněprávní problematiky a personálních otázek, řídí a kontroluje činnost zaměstnanců a koordinuje činnost jednotlivých odborů.

Odbory zajišťují prostřednictvím vedoucích odborů svěřené úkoly na úseku státní správy a samosprávy.

Organizační struktura magistrátu (odborné odbory a oddělení):

1. Archiv města Ostravy,
2. odbor kancelář primátora,
3. odbor dopravy,
4. odbor strategického rozvoje,
5. odbor financí a rozpočtu,
6. odbor interního auditu a kontroly,
7. odbor investiční,
8. odbor legislativní a právní,
9. odbor majetkový,
10. odbor platový a personální,
11. odbor vnitřních věcí,
12. útvary hlavního architekta a stavebního řádu,
13. živnostenský úřad,
14. odbor dopravně správních činností,
15. odbor ochrany životního prostředí,
16. odbor projektů IT služeb a outsourcingu,
17. odbor hospodářské správy,
18. odbor sociálních věcí a zdravotnictví,
19. odbor kultury a volnočasových aktivit,
20. odbor veřejných zakázek a kapitálových účastí,
21. odbor školství a sportu.

Vývoj počtu zaměstnanců

Rok	2015	2016	2017
Počet zaměstnanců MMO	810	893	915

Systém environmentálního managementu se nevztahuje na Městskou policii Ostrava a psí útulek (zařazený pod odbor ochrany životního prostředí).

Kontaktní poštovní adresa a adresa úřadu pro osobní návštěvu:

Magistrát města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava

Adresa elektronické podatelny:

posta@ostrava.cz

Další elektronické adresy:

info@ostrava.cz

ID datové schránky: 5zubv7w

IČ: 00845451 DIČ: CZ00845451

2.2 Vybrané projekty v oblasti životního prostředí (činnosti města pro zlepšení životního prostředí)

Kotlíkové dotace

V rámci zlepšení životního prostředí zejména kvality ovzduší je poskytována Ministerstvem životního prostředí z Operačního programu Životního prostředí dotace na výměnu kotlů na pevná paliva v rodinných domech.

Ostravským žadatelům město přispívá až 10 tisíci korunami na nový kotel a všem bylo nabídnuto poskytnutí bezúročné zápůjčky až do stoprocentní výše přiznané dotace Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Město Ostrava rovněž otevřelo po řadu týdnů informační místo na Sokolské třídě v budově radnice. Ostravané byli o druhé výzvě kotlíkových dotací informováni prostřednictvím kampaně, jejíž součástí byl roznos materiálů do schránek všech rodinných domů na území města, organizování několika besed v městských obvodech, vyvěšení plakátů ve vozech MHD, byla rozdávána kotlíková káva. Na sociálních sítích mělo úspěch dětmi zpracované video k výměně starého kotle za nový. Ostravané požádali o bezúročné zápůjčky v 15 případech v celkové hodnotě 1,73 milionu korun.

Ve druhé vlně město postupně přispěje žadatelům s ostravskou adresou zhruba sedmi miliony korun na desetitisícových příspěvcích.

Strategický plán rozvoje města

Strategický plán rozvoje města Ostravy na léta 2017 – 2023 byl zpracován ve spolupráci se všemi dotčenými stakeholdery na území města a vize rozvoje města tak byla připravena na základě řady diskusí předních ostravských odborníků. Součástí vize města, určující jeho směřování, se staly také vize „přiblížení města blíže přírodě“ a „kultivovat město pro život všech generací“. Tyto vize byly zpracovány mezi sedm cílů Strategického plánu rozvíjejících pilíř „Zdravé město“.

Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu

Ostrava je jedním z prvních měst v České republice, která má zpracovanou Adaptační strategii na dopady a rizika, vyplývající ze změny klimatu (dále Adaptační strategie),

kteřá navazuje na předchozí mitigační aktivity a projekty (např. účast v Paktu starostů a primátorů, zpracování **Akčního plánu udržitelné energetiky** – SEAP/ **Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima** – SECAP, relevantní aktivity Chytrého města – Smart City). Příprava a realizace Adaptační strategie je **jednou z hlavních aktivit Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2017-2023** a práce na jejím zpracování byly zahájeny v roce 2016. K řešení byli přizváni odborníci nejen z akademické sféry (např. Ostravská univerzita v Ostravě) a dalších odborných pracovišť (Akademie věd České republiky, Českého hydrometeorologického ústavu, státního podniku Povodí Odry apod.)

Akční plán udržitelné energetiky

V návaznosti na členství města v Paktu starostů a primátorů (Covenant of Mayors) byl v roce 2013 zpracován Akční plán udržitelné energetiky (SEAP – Sustainable Energy Action Plan), jehož součástí byla také emisní inventura, vztahující se k roku 2010 a navržení závazku snížení CO₂.

Signatáři Paktu se zavazují ke splnění a překročení cíle Evropské unie snížit do roku 2020 emise CO₂ o 20 %. Statutární město Ostrava se oficiálně zapojilo do iniciativy Pakt starostů a primátorů dne 2. listopadu 2011.

V roce 2016 byla zpracována jeho aktualizace a v současnosti – vzhledem k většímu důrazu na adaptační opatření na změnu klimatu – byl v září 2017 dokončen **Akční plán pro udržitelnou energii a klima** (SECAP).

Akční plán pro udržitelnou energii a klima

Akční plán pro udržitelnou energii a klima (SECAP – Sustainable Energy and Climate Action Plan) navrhuje projekty, jejichž cílem je snížení spotřeby energie (úspory, snížení dopadů na ŽP, snížení emisí CO₂) při současném zohlednění možností adaptačních opatření na změnu klimatu. Zpracování tohoto akčního plánu probíhá v návaznosti na samostatnou Adaptační strategii. Řada projektů předchozího Akčního plánu udržitelné energetiky již byla dokončena, další projekty jsou navrženy v rámci nově schváleného Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima. Plnění předcházejícího Akčního plánu přineslo významnou úsporu energie a tím také splnění hlavního cíle SEAP snížení produkce CO₂ minimálně o 25% již v roce 2015 (návrhový horizont byl stanoven na rok 2020). Proti stanovenému cíli 25% bylo dosaženo úspory na úrovni 34%. V rámci tohoto akčního plánu se město zavázalo dosáhnout do roku 2030 snížení spotřeby o 40%.

3 Environmentální politika statutárního města Ostravy

Environmentální politika reprezentuje základní představu a nasměrování chování celé organizace v dlouhodobém měřítku. Politika je písemné prohlášení organizace o tom, jaké přijala zásady environmentálního chování a z něho plynoucí záměry.

Vedení MMO stanovuje svoji environmentální politiku a zajišťuje, aby v rámci EMS tato politika:

- a) byla vhodná, pokud jde o kontext, rozsah a dopady činností a služeb MMO na životní prostředí,
- b) poskytla rámec pro stanovení a přezkum obecných a specifických environmentálních cílů,
- c) obsahovala závazek k soustavnému zlepšování životního prostředí a prevenci znečištění,
- d) obsahovala závazek dodržovat příslušné požadavky (závazné povinnosti) vyplývající z právních předpisů a další požadavky, ke kterým se MMO zavázal v souvislosti se svými environmentálními aspekty,
- e) obsahovala závazek k neustálému zlepšování EMS pro zvýšení environmentální výkonnosti.

Environmentální politika je platná od schválení radou usnesením, její platnost není stanovena určitým obdobím, vliv na platnost environmentální politiky by měla zásadní změna strategických záměrů a jiných důležitých dokumentů, na jejímž základě je politika založena.

O každé aktualizaci politiky jsou všichni zaměstnanci informováni prostřednictvím zpráv na intranetu včetně odkazu na dokument. Politika je dále veřejná na stránkách ekologického webu Ostravy „zdravá OVA“, v sekci „Správa a řízení životního prostředí“ v podkategorii „Strategické dokumenty“. Vzhledem k aktuálnosti nastavených záměrů v rámci politiky, není nutné politiku měnit.

Environmentální politika statutárního města Ostravy

Ostrava je statutárně členěným městem na soutoku Odry s Ostravicí. Historicky je město spojováno s hornickou a hutnickou činností, která z něj učinila třetí nejlidnatější město České republiky, ale také předznamenala jeho problémy v oblasti životního prostředí, především pak ovzduší, se kterými je dodnes spojována. Přestože po roce 1990 došlo k podstatnému snížení negativních dopadů průmyslu na životní prostředí ve městě, uvědomuje si vedení města Ostravy jeho současný stav a dlouhodobě usiluje o jeho další zlepšení. Zavedením systému environmentálního managementu (řízení) dle normy ČSN EN ISO 14001 (dále jen „EMS“) toto uvědomění a úsilí, vedoucí k dlouhodobému zlepšování životního prostředí, přenáší do činnosti jejího orgánu – magistrátu.

Záměrem zavedení EMS jsou především:

- identifikace a vyhodnocení všech činností Magistrátu města Ostravy, které ovlivňují, nebo mohou ovlivňovat, přímo či nepřímo životní prostředí města, a to zejména ve vztahu k provozu budov a autoparku, odpovědného přístupu zaměstnanců magistrátu k životnímu prostředí a k projektům s životním prostředím souvisejícím,
- stanovení jednotlivých environmentálních cílů, jejich sledování, vyhodnocování a přijímání opatření ke snižování negativních dopadů na životní prostředí v krátkodobém i dlouhodobém horizontu,
- prosazování prevence znečišťování životního prostředí a bezpodmínečného plnění závazných povinností

Dalším nezanedbatelným cílem zavádění EMS je rovněž deklarace odpovědného přístupu k životnímu prostředí podle mezinárodně uznávané normy při správě města a zlepšení podmínek pro environmentálně šetrné chování zaměstnanců, klientů a návštěvníků budov magistrátu. V neposlední řadě si vedení města uvědomuje důležitost zavedení EMS magistrátu, jako pozitivního vzoru a inspirace pro další organizace.

Vedení města se zavazuje poskytnout přiměřené zdroje pro zavedení EMS, tento systém udržovat, neustále zlepšovat a zvyšovat environmentální výkonnost.

4 Hodnocení environmentální výkonnosti

Dne 29. 11. 2016 rozhodla rada města usnesením č. 05282/RM1418/76 o schválení Environmentální politiky a stanovení environmentálních cílů při zavádění environmentálního managementu podle ČSN EN ISO 14001 na Magistrátu města Ostravy.

V rámci karet jednotlivých cílů tvoří environmentální hodnocení výkonnosti velkou část k posouzení úspěšnosti některých zaváděných opatření.

Environmentální prohlášení podává informace o nastaveném systému za rok 2015, 2016 a 2017. Jsou hodnoceny jednotlivé environmentální indikátory, kterými se následně posuzuje úspěšnost naplňování jednotlivých cílů.

Klíčové environmentální indikátory jsou zaměřené na tyto oblasti:

- spotřeba elektrické energie (kWh)
- spotřeba tepla (GJ)
- spotřeba vody (m³)
- spotřeba kancelářského materiálu – papír (balík)
- spotřeba PHM vozidel (l)
- produkce odpadů (t)

Dále v textu je zhodnocení jednotlivých konkrétních cílů a k nim přiřazeny odpovídající environmentální výkonnosti. Celková data, viz příloha 1 tohoto dokumentu, jsou použita pro vytvoření grafů. Příloha 1 tohoto dokumentu obsahuje základní indikátory pro hodnocení.

5 Přímé a nepřímé environmentální aspekty

V rámci stanovení cílů na jednotlivé roky jsou směrodatné stanovené environmentální aspekty. Stanovené environmentální cíle jsou zaměřeny na aspekty s potencionálními dopady na životní prostředí, které je schopna organizace měřit, vyhodnocovat a mít nad nimi kontrolu. Environmentální aspekty vznikají téměř u všech činností vykonávaných magistrátem města Ostravy a můžeme je rozdělit na aspekty přímé a nepřímé.

Environmentální aspekt (EA) - prvek činností a služeb MMO, který se vzájemně ovlivňuje nebo se může vzájemně ovlivňovat s životním prostředím (např. spotřeba energie).

Přímý EA - environmentální aspekt související s činnostmi a službami MMO, nad kterými má přímou kontrolu (spotřeba tepla, elektrické energie, vody atp.).

Nepřímý EA - environmentální aspekt, který může být výsledkem vzájemného působení MMO a třetích osob a může být v přiměřené míře ovlivněn MMO (pořádání akcí pro veřejnost, stanovení smluvních podmínek atp.).

Registr environmentálních aspektů – dokument, který obsahuje jednotlivé environmentální aspekty přiřazené k jednotlivým odborům magistrátu. Jsou zde uvedeny jak aspekty pozitivní, tak negativní.

V návaznosti na určené environmentální aspekty jsou určovány cíle. Jejich vyhodnocení je uvedeno níže v textu.

6 Cíle systému environmentálního managementu

Pro zavedení systému environmentálního managementu bylo nutné stanovit cíle a indikátory, pomocí kterých je tento systém měřitelný. Níže v textu jsou uvedeny jednotlivé stanovené cíle na rok 2017, společně s úkoly obsaženými v programu k dosažení cíle. Dále jsou ke každému stanovenému cíli uvedeny výsledky plnění cílů.

Obecný cíl č. 1:	Zavést funkční a efektivní systém environmentálního managementu splňující požadavky normy ČSN EN ISO 14001:2016
Specifický cíl:	Úspěšná certifikace akreditovaným certifikačním orgánem
Termín dosažení:	31. 12. 2017
Program k dosažení cíle:	
• Schválení a vydání Environmentální politiky. • Stanovení cílů a programů EMS. • Proškolení zaměstnanců zařazených do EMS. • Vyškolení interních auditorů. • Tvorba dokumentace EMS. • Příprava a provedení interních auditů EMS. • Mimořádné přezkoumání vedením MMO. • Ověření EMS nezávislým akreditovaným certifikačním orgánem.	

V rámci plnění cíle č. 1 byla radou města usnesením č. 05282/RM1418/76 schválena environmentální politika a cíle systému environmentálního managementu. Zaměstnanci zařazení do EMS byli proškoleni zpřístupněním materiálů na intranetu a vykonáním testu, který je dostupný na intranetových stránkách. V průběhu roku 2017 je dbáno o doplnění testů i novými zaměstnanci.

Jedním z dalších úkolů v rámci tohoto cíle je vyškolení interních auditorů v oblasti EMS, které proběhlo dne 02. 11. 2016, kdy jako interní auditoři byli vyškoleni zaměstnanci vybraných odborů zástupci organizace CERT Kladno, s.r.o. Pavlem Herinkem a Františkem Saifrtem. Interní auditoři byli vyškoleni pro oblast normy ČSN EN ISO 14001:2016.

Vzhledem k personálním změnám bude v roce 2018 nutné vyškolit nové interní auditory, důvodem je také nedostatečný počet, aktuálních 6- ti auditorů. Pro zavedení a kontrolu funkčnosti jsou pravidelně prováděny interní audity v rámci MMO. Je stanoven program interních auditů, který je dodržován. Veškeré protokoly a dotazníky z interních auditů jsou ukládány u administrátora EMS.

V rámci mimořádného přezkoumání systému vedením byla vytvořena hodnotící zpráva sloužící k zjištění stavu zaváděného systému. Tato zpráva byla předložena ZEMS, jakožto představiteli vedení. Z této zprávy bylo dále vycházeno při prezentaci stávajících výsledků.

V rámci systému environmentálního managementu byly vytvořeny tyto dokumenty:

- Environmentální politika MMO
- Registr environmentálních aspektů
- Příručka EMS
- Environmentální cíle MMO
- Registr právních požadavků
- Environmentální hodnocení

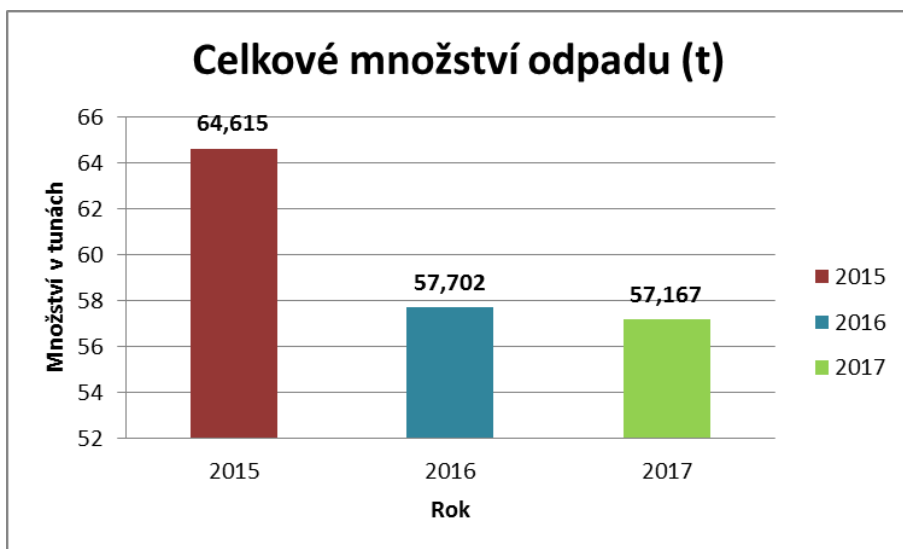
Indikátorem pro tento cíl je úspěšná certifikace, která byla započata v prosinci 2017 a v případě splnění veškerých náležitostí bude dokončena k 17. 04. 2018, vydáním certifikátu.

Obecný cíl č. 2:	Zkvalitnění sběru tříděného odpadu v rámci MMO
Specifický cíl:	Zvýšit objem tříděného odpadu z celkového objemu odpadu
Termín dosažení:	31. 03. 2017
Program k dosažení cíle:	
• Zvýšení počtu sběrných míst / nádob na tříděný odpad (včetně doplnění nádob na sklo), zejména v jednacích místnostech a kuchyňkách. • Označení nádob na tříděný odpad (včetně uvedení odpadu, který do nádoby patří / nepatří) – sjednocení barevnosti odpadových nádob. • Snížení objemu plastových lahví zajištěním občerstvení návštěv formou „barelů“ nebo „džbáňkové vody“, informovanost sekretariátů. Informování zaměstnanců o možnostech odkládání tříděného odpadu v budovách MMO v rámci celouřadového školení zaměstnanců o zavádění EMS. • Pilotní ověřování omezení košů na směsný odpad v části odboru strategického rozvoje. • Informování úklidové služby o systému třídění.	

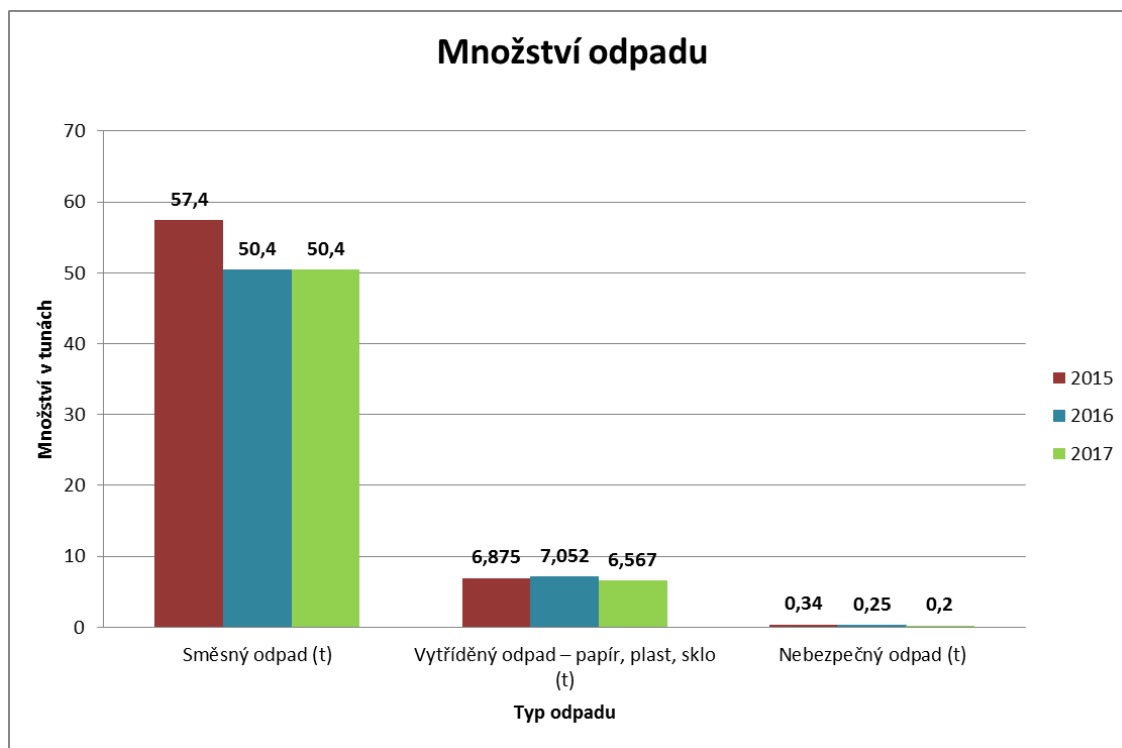
Cílovou hodnotou pro splnění tohoto cíle bylo zvýšení poměru tříděného odpadu oproti roku 2015. Při porovnání roku 2015 s rokem 2016 došlo k zvýšení o 177 kg, cíl

byl splněn. V rámci ucelené statistiky dat byl sledován také poměr roku 2016 oproti 2017, kde došlo k celkovému snížení odpadu i přes nárůst množství zaměstnanců, ale nedošlo k zvýšení poměru vytríděných složek, tudíž cíl v tomto období splněn nebyl. Vzhledem k umístění košů na plasty v posledním kvartálu roku 2017 do kanceláří je očekáván větší nárůst vytríděného odpadu.

Pro přehled je uvedeno grafické znázornění celkového množství odpadu viz graf 1 Celkové množství odpadu 2015 – 2017 a následně množství jednotlivých vytríděných složek, které jsou uvedeny, viz graf 2 Porovnání množství jednotlivých složek odpadu za rok 2015 – 2017.

Graf 1 Celkové množství odpadu 2015 - 2017

Graf 2 Porovnání množství jednotlivých složek odpadu za rok 2015 – 2017

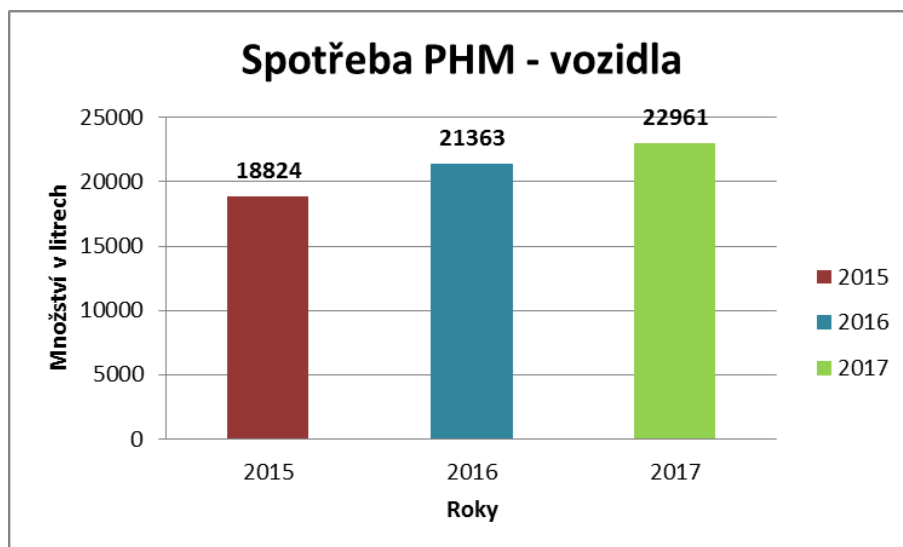
Obecný cíl č. 3:	Ekologizace provozu osobních vozidel MMO
Specifický cíl:	Snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel
Termín dosažení:	31. 12. 2016
Za plnění cíle odpovědný:	Ing. Bc. Pavel Šmátrala
Program k dosažení cíle:	
• Průběžná obnova stávajícího vozového parku pořizování vozidel na alternativní pohon. • Budování dobíjecích stanic na elektromobily. • V rámci pravidelného proškolení zaměstnanců – řidičů referentských vozidel doplnit obsah školení o tematiku energeticky úsporného řízení vozidla.	

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

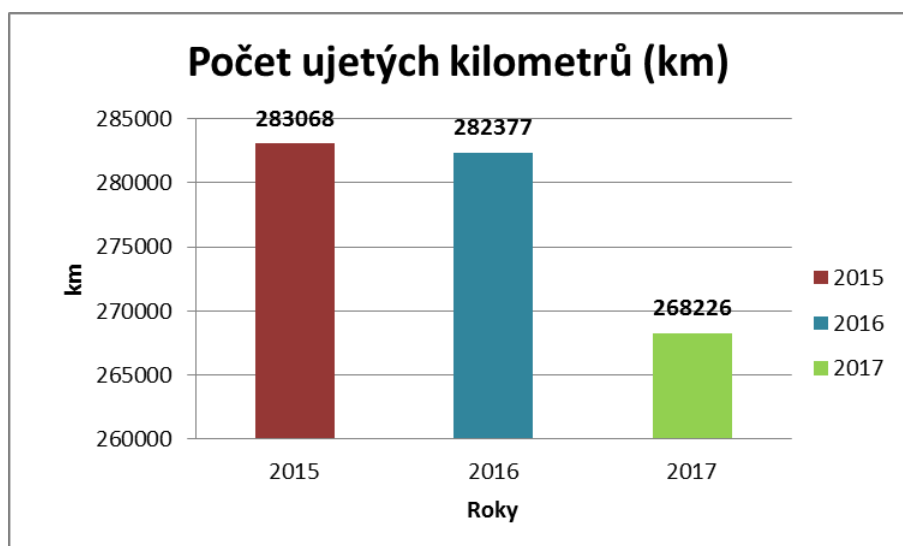
- Celková spotřeba PHM – Viz graf 3 Spotřeba PHM je porovnávána spotřeba PHM v litrech za rok 2015 a 2016. Na příslušném grafu můžeme vidět, že spotřeba PHM za rok 2016 vzrostla, odůvodnění nárůstu spotřeby PHM je níže v textu.
- Průměrná spotřeba PHM – vzhledem k nárůstu spotřeby vozidel vzrostla také průměrná spotřeba PHM na 100 km.
- Poměr ujetých kilometrů na alternativní pohon vs. na běžné palivo – vzhledem k tomu, že v posuzovaném období nebylo pořízeno auto na alternativní pohon, je v grafu 4 uvedená hodnota ujetých kilometrů za roky 2015, 2016 a 2017 jen na běžné palivo.

Z grafů je patrné, že cíl není dosahován. Je to zapříčiněno správou odtahového vozidla, kterou převzal Magistrát města Ostravy, pomocí odboru hospodářské správy (oddělení autoprovozu), v průběhu roku 2016. Vzhledem k rozšíření vozového parku o tento automobil vzrostla spotřeba o 2539 l v roce 2016 a v roce 2017 o 1598 l. Toto provozované vozidlo spotřebovává PHM i v rámci činnosti (provádění odtahu).

V rámci dalšího posuzování tohoto parametru je nutné vozidla rozdělit dle účelu, ke kterému jsou určena.

Graf 3 Spotřeba PHM

Graf 4 Počet ujetých kilometrů

Obecný cíl č. 4:	Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
Specifický cíl:	Zvyšování environmentálního povědomí obyvatel města, žáků ostravských škol
Termín dosažení:	30. 04. 2017
Program k dosažení cíle:	
• Zajištění finanční podpory akcí a kampaní na podporu trvale udržitelného přístupu k životnímu prostředí (Den Země, Evropský týden mobility, Badatelský svět, konference, jiné akce). • Zajištění a realizace konference Světové zdravotnické organizace (world health organization - WHO). • Vytvoření elektronických informačních materiálů pro zaměstnance. • Participace na realizaci projektu Zdravě po Ostravě.	

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

- Počet uspořádaných akcí MMO
- Počet účastí na akcích pořádaných jinými subjekty
- Finance určené pro osvětu

Minimální hodnotou pro posuzování tohoto cíle jsou 3 uspořádané akce za rok. Dle uspořádaných akcí viz tabulka 1 a text níže je cíl splněn.

Tabulka 1 Přehled konaných akcí

Přehled konaných akcí 2016 – 2017	
Zdravě po Ostravě	
Datum realizace	Název akce
16. – 22. 09. 2017	Do práce na kole
13. – 15. 06. 2017	Týden zdraví
25. 04. 2017	Den Země
04. 02. 2017	Nech auto doma

15. 01. 2017	Nech auto doma
18. 12. 2016	Nech auto doma
28. 10. 2016	Den otevřených dveří
17. 09. 2016	Zažít Ostravu jinak
28. 05. 2016	Český běh žen
Probíhající a proběhlé akce	Alternativní doprava
Dýchám pro Ostravu	
Průběžně do roku 2017	Kotlíkové dotace
13. – 15. 06. 2017	Konference World Health Organization - WHO

V rámci plnění těchto parametrů pro plnění cíle je nutné také tyto akce rozdělit podle pravidelnosti konání.

Pravidelné:

- Financování akce Den Země a Badatelský svět
- Koordinace kampaně Evropský týden mobility
- Pořádání Konference o kvalitě ovzduší v Ostravě – v rámci cíle byla konference zaměněna usnesením č. 07717/RM1418/108 ze dne 7. 11. 2017 za konferenci WHO viz tabulka 1.

Mimořádné rok 2016 / 2017:

- Realizace kampaně Zdravě po Ostravě, v rámci které se participuje na akcích Český běh žen, Zažít Ostravu jinak, Den otevřených dveří a Dny Země
- Participace na projektu kotlíkové dotace v MSK

Další osvětové aktivity:

- Vydávání ročenky Zpráva o životním prostředí města Ostravy
- Vydávání zpravodaje EVVO Jitrocel
- Provoz webových stránek (sekce Životní prostředí, Dýchám pro Ostravu, Jitrocel Web pro EVVO, Zdravě po Ostravě)

Obecný cíl č. 5:	Zlepšení životního prostředí prostřednictvím realizace projektů v oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů
Specifický cíl:	Monitorovat dotační možnosti v oblasti ochrany životního prostředí, zajistit splnění dotačních podmínek a realizaci konkrétních projektů spolufinancovaných z externích zdrojů (národní programy, ESI fondy, další zdroje).
Termín dosažení:	průběžně
Program k dosažení cíle:	
• Monitorovat podmínky dotačních zdrojů. • Realizovat projekty z oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů.	

Hlavními úkoly pro splnění tohoto cíle byl:

- Monitorování podmínek dotačních zdrojů
- Realizovat projekty z oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů

Pro splnění byla dána podmínka realizace alespoň jednoho projektu spolufinancovaného z externích zdrojů, kdy pro úplnost je uveden tento přehled viz tabulka 2. Cíl je plněn.

Tabulka 2 Přehled realizovaných projektů

Přehled realizovaných projektů	
Název projektu	Zdravě po Ostravě
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národní program Životního prostředí
Předmět projektu	- prohloubení povědomí obyvatel Ostravy o alternativních formách dopravy - propagace nemotorové formy dopravy a motivace k frekventovanějšímu užívání MHD vzhledem k jejímu pozitivnímu vlivu na životní prostředí a dalším výhodám - snaha o změnu chování a přístupu občana ve vnímání důležitosti kvalitního stavu životního prostředí a faktu, že i on sám svými činy může přispět k jeho zlepšení a že tak učiní za předpokladu změny svého chování.

Přehled realizovaných projektů	
Stav	Realizace kampaně ukončena (probíhala v období 1.5.2016 – 30.4.2017.
Název projektu	Ostravou na alternativní pohon
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národní program Životního prostředí
Předmět projektu	Pořízení celkem 24 ks vozidel s alternativním pohonem, z toho v kategorii "M1 – osobní automobil" 6 ks s pohonem elektro a 17 ks s pohonem CNG a v kategorii "N1 - nákladní do 2,5 tuny" 1 ks s pohonem CNG. Uživatelé vozidel budou Magistrát města Ostravy, Městská policie Ostrava a dále tři městské obvody, které projevily zájem o zapojení do projektu. Vozidla by měla být dodána ve dvou etapách, a to v roce 2017 a druhá část 2018.
Stav	Vydáno rozhodnutí, zahájeno výběrového řízení na dodavatele vozidel.
Název projektu	Energetické úspory v areálu MNO
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Operačního programu Životní prostředí
Předmět projektu	Byla podána žádost o podporu 01. 06. 2017. Předmětem projektu je zateplení obálky a výměna otvorových výplní u dvou budov v areálu Městské nemocnice Ostrava (MNO): - Lékařská pohotovostní služba a autodílny MNO - Centrální sklad/sklad oddělení zásobování Díky realizaci dojde u těchto budov k energetickým úsporám. Realizace je plánována 03/2018 – 08/2018
Stav	Podána žádost o podporu z OPŽP, probíhá kontrola formální náležitosti a podmínky přijatelnosti žádosti.

Obecný cíl č. 6:	Poskytování dotací s cílem zlepšit životní prostředí v Ostravě
Specifický cíl:	Příprava 1 dotačního programu v oblasti životního prostředí
Termín dosažení:	31. 12. 2018
Program k dosažení cíle:	
• Administrace a vyhodnocení dotací z Fondu pro děti ohrožené znečištěním ovzduší – programové dotace • Administrace a vyhodnocení dotací z Fondu životního prostředí (pozn. částečně se kryje s cílem 4) – individuální dotace • Spolufinancování projektu „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji“	

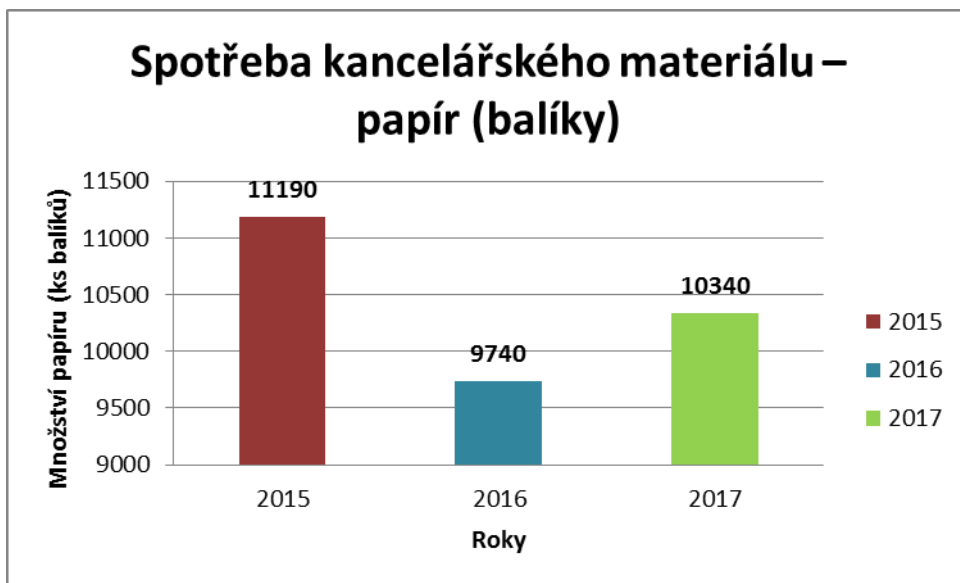
V rámci plnění tohoto cíle jsou poskytovány dotace z Fondu pro děti ohrožené znečištěním ovzduší. V návaznosti na „Kotlíkové dotace v MSK“ jsou poskytovány příspěvky města Ostravy ve výši 10 000,- (tento příspěvek se vztahuje na výměny kotlů na území města Ostravy). Dále pak město Ostrava poskytuje bezúročné zápůjčky v rámci „druhé výzvy kotlíkových dotací“. Cíl je plněn.

Obecný cíl č. 7:	Projekt „Snižování spotřeby kancelářského papíru v rámci MMO“
Specifický cíl:	Dosáhnout snížení spotřeby kancelářského papíru
Termín dosažení:	31. 12. 2017
Program k dosažení cíle:	
• K podpisům v Outlook doplnit povinnou informaci ve smyslu „Zvažte, prosím, zda je nutno tuto zprávu tisknout!!! Šetřeme naše životní prostředí!!!“. • Při nákupu nových tiskáren dbát na to, aby byly vybaveny funkcí oboustranného tisku. • Na zařízeních (kopírky, tiskárny apod.), která umožňují využívat oboustranný černobílý tisk (standardně přednastaveno) nebo kopírování, vždy upřednostňovat takovéto nastavení, případně tisknout dvě stránky textu na jednu stránku papíru. • Upřednostňovat elektronické dokumenty před tištěnou formou.	

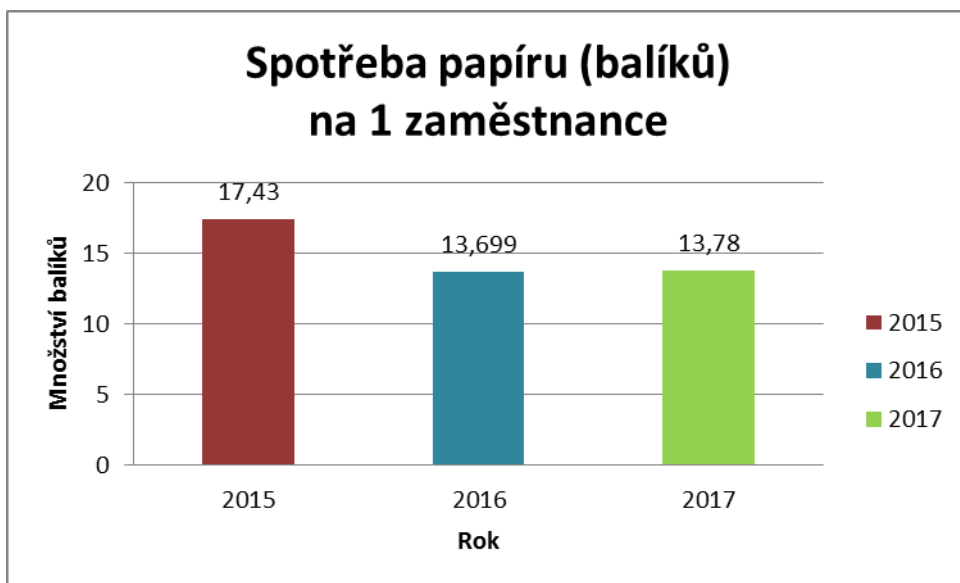
Indikátorem pro plnění cíle je:

- Celková spotřeba papíru (balíky) – v grafu 5 Spotřeba papíru a 6 Spotřeba papíru na jednoho zaměstnance, jsou zobrazeny spotřeby papíru. V grafu č. 5 se jedná o spotřebu celkovou, kdy množství papíru je řešeno v kusech balíků (ne beden). Graf č. 6 znázorňuje pak množství papíru v balících na jednoho zaměstnance ročně.

Úkoly tohoto cíle se daří plnit, proto je z obou grafů patrné snížení spotřeby kancelářského papíru o 12,96 % oproti roku 2015 z celkového množství. I když v roce 2016 došlo k nárůstu zaměstnanců, byla spotřeba papíru snížena. V roce 2017 došlo k nárůstu o 600 balíků, avšak po přepočtu na jednoho zaměstnance je spotřeba téměř srovnatelná s rokem 2016.

Graf 5 Spotřeba papíru

Graf 6 Spotřeba papíru na jednoho zaměstnance

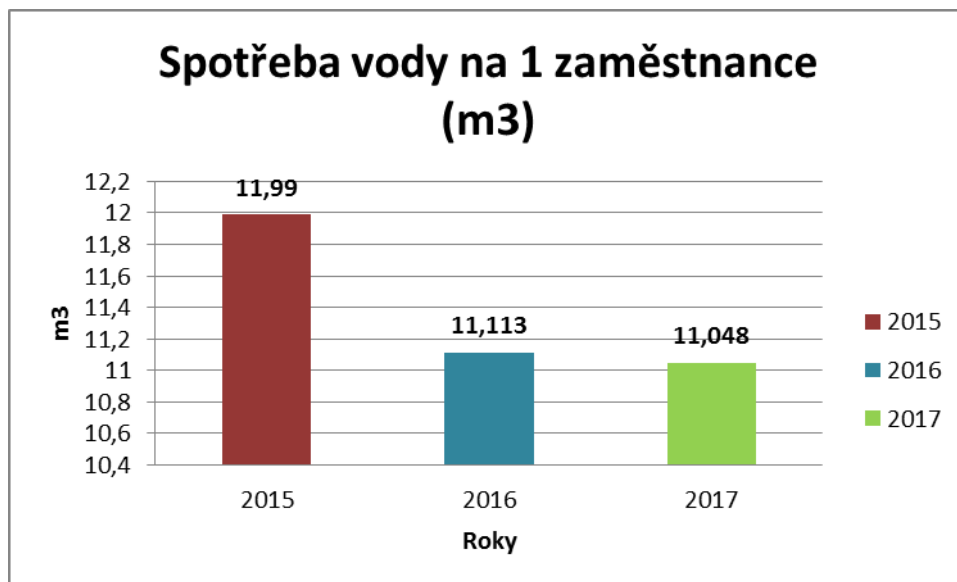
Obecný cíl č. 8:	Snižování spotřeby vody v rámci MMO
Specifický cíl:	Dosáhnout snížení spotřeby vody
Termín dosažení:	12/2018
Program k dosažení cíle:	
• Instalovat systém úsporného splachování na WC (dělená splachovadla). • Postupně instalovat pákové baterie, tam kde nejsou i perlátory.	

Indikátorem pro plnění cíle je:

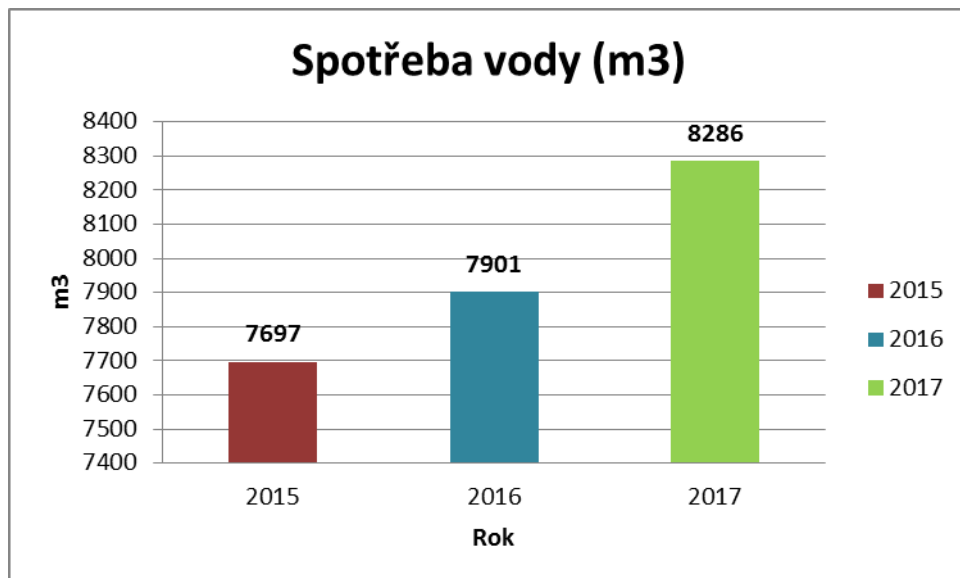
- Spotřeba vody v m³ / na osobu - oproti roku 2015 došlo v roce 2016 k poklesu spotřeby vody o 0,895 m³ na jednoho zaměstnance, patrné z grafu 7 Spotřeba vody na jednoho zaměstnance.

Oproti roku 2015 došlo ke snížení spotřeby vody na jednoho zaměstnance v roce 2016 o 7,45 %. V celkovém přehledu viz příloha 1 je patrné, že celková spotřeba vody (m³) vzrostla v roce 2016 o 204 m³ oproti roku 2015, je to dáno zvýšením počtu zaměstnanců. Vyrůstající trend celkového množství vody, viz graf 8 Celková spotřeba vody, je způsoben zvýšením počtu zaměstnanců. Za větší spotřebu vody v roce 2017 také může probíhající rekonstrukce a s ní související stavební práce. I přes skutečnost, že probíhá rekonstrukce nové radnice, dochází při přepočtu na jednoho zaměstnance, ke snížení spotřeby vody a cíl se daří plnit.

Pro další plánování cílů na rok 2018 by bylo vhodné tento parametr zachovat pro úplnost dat.

Graf 7 Spotřeba vody na jednoho zaměstnance

Graf 8 Celková spotřeba vody

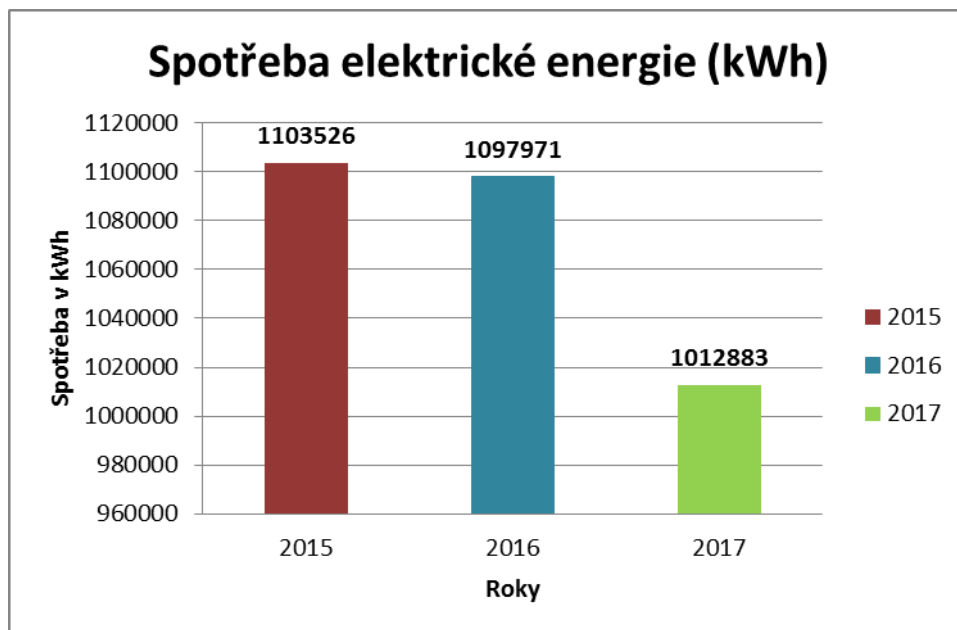
Obecný cíl č. 9:	Snižování spotřeby elektrické energie v rámci MMO
Specifický cíl:	Dosáhnout snížení spotřeby elektrické energie
Termín dosažení:	31.12.2016
Program k dosažení cíle:	
• Provést aktualizaci Příkazu tajemníka č. 2/2011, kterým se stanovují pravidla provozu příznivého k ŽP pro určená pracoviště MMO o doplnění povinnosti vypínání tiskáren, scannerů a dalších koncových zařízení připojených k počítačům a to při odchodu z kanceláře po skončení pracovní doby. • Postupně vyměnit klasické žárovky za LED žárovky. • Při nákupu výpočetní techniky a dalších elektrospotřebičů dbát na jejich energetickou úspornost a řídit se energetickým štítkem.	

Indikátorem pro plnění cíle je:

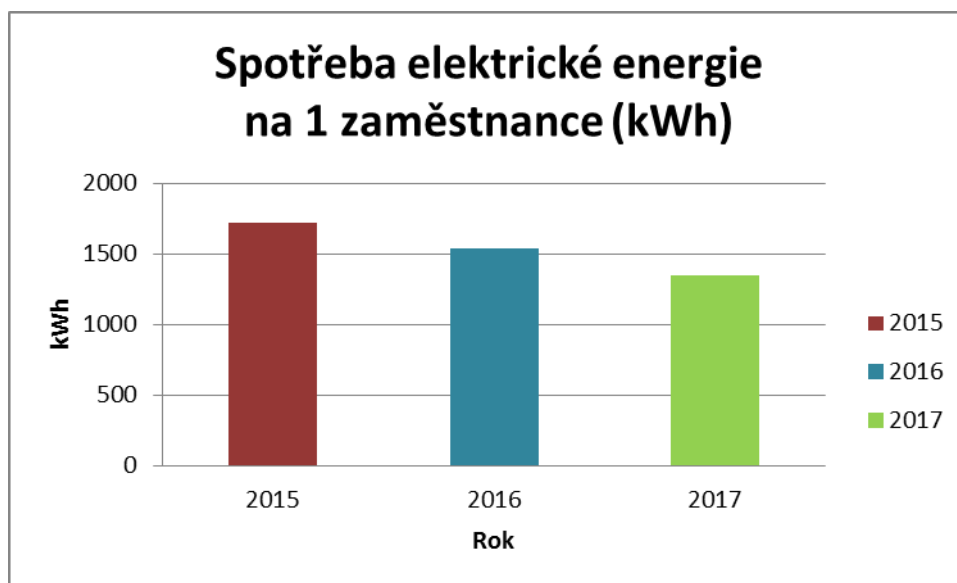
- Spotřeba elektřiny v kWh – Z grafu 9 Spotřeba elektrické energie je patrné že došlo k snížení el. Energie o 0,5% mezi rokem 2015 a 2016. V roce 2017 dochází ke snížení až o 8,2 % oproti výchozímu roku 2015.
- Spotřeba elektřiny přepočítaná na jednoho zaměstnance

V rámci tohoto cíle jsou plněny stanovené úkoly. Byl vydán příkaz tajemníka č. 2/2011, kterým se stanovují pravidla provozu příznivého k životnímu prostředí pro určená pracoviště Magistrátu města Ostravy, tento příkaz byl rozšířen o dva dodatky. Je dbáno na výběr techniky s nižší spotřebou, ať se jedná o monitory nebo led žárovky aj.

Rozdíl ve spotřebě elektrické energie, přepočítané na jednoho zaměstnance je 10,3 % mezi roky 2015 a 2016, tzn. Že došlo k snížení energie v roce 2016 a cíl je plněn.

Graf 9 Spotřeba elektrické energie

Graf 10 Spotřeba elektrické energie na jednoho zaměstnance

Obecný cíl č. 10:	Podpora alternativních způsobů dopravy zaměstnanců a občanů
Specifický cíl:	Ověření stávajícího stavu a ověření možností podpory
Termín dosažení:	30. 06. 2017
Program k dosažení cíle:	
• Dotazníkové šetření mezi zaměstnanci o preferenci současného stavu způsobů dopravy do zaměstnání. • Zpracování informačního materiálu o pozitivních přínosech alternativních způsobů dopravy, zejména s důrazem na kombinaci veřejné hromadné dopravy a chůze. • Zpracování předběžného návrhu zvýšení počtu parkovacích míst pro cyklisty – zaměstnance pro měsíce červen až září, který by obsahoval návrh standardu pro typ cyklostojanů, jejich umístění a možnosti zabezpečení (např. alarm, kamerový systém, systém mechanicky-elektronického jištění kola proti krádeži), vytvoření přiměřeného zázemí a ověření možnosti externího financování. • Návrh na vybavení magistrátu moderními cyklostojany pro veřejnost, který by rovněž obsahoval návrh standardu pro typ cyklostojanů, jejich umístění a možnosti zabezpečení (např. alarm, kamerový systém, systém mechanicky-elektronického jištění kola proti krádeži) a ověření možnosti externího financování.	

Bylo provedeno dotazníkové šetření, které mělo za cíl zjistit současný stav způsobu dopravy do zaměstnání na MMO. Úplné dotazníkové šetření je uvedeno v Příloze č. 5 v „Hodnotící zprávě o plnění úkolů systému environmentálního managementu dle ISO 14001“.

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že zaměstnanci se z 40% dopravují do práce MHD a z 38% se dopravují autem. Zbýlá procenta jsou rozdělena mezi kombinaci dopravy (MHD a auto) a jiný způsob (pěšky, kolo, apod.) Jednou z dalších důležitých otázek bylo, zdali způsob dopravy je ovlivněn počasím, 73,3% dotazovaných odpovědělo, že jezdí stejně za každého počasí. 64% dotazovaných uvádí, že by MHD preferovali více, kdyby jim zaměstnavatel poskytoval příspěvek. Způsob dopravy na kole není příliš zastoupen a preferenci před jinými způsoby neovlivní ani vybudování nového zázemí. Dle dotazování 38% uvádí, že při jízdě na kole v provozu města se bojí o vlastní bezpečnost.

V rámci zpracování informačního materiálu byla vytvořena prezentace, která je pro zaměstnance dostupná na intranetu.

Jednou z částí naplňování cíle je také zpracování návrhu na zvýšení parkovacích míst pro cyklisty a vybavení magistrátu moderními cyklostojany pro cyklisty. Návrh byl zpracován, ale nebyl schválen k realizaci. V dnešní době se uvažuje o vytvoření nových parkovacích míst pro cyklisty před Novou radnicí.

7 Závěr

Pro další vývoj nastaveného systému zůstanou na další období některé cíle a jejich indikátory zachovány, aby byl systém měřitelný. V průběhu února byly nastaveny další cíle na rok 2018, na kterých se dohodla pracovní skupina EMS.

Cíle stanovené na roky 2016 až 2017 se podařilo z větší části splnit. V roce 2018 bude systém zaměřen na snížení PHM a vytvoření detailnějšího přehledu PHM dle kategorií vozidel (rozdělení na odtahové vozidlo, referentské vozidla atp.). Dále pak na téma separace odpadu a jiných cílů pro rok 2018.

Environmentální hodnocení výkonnosti

Rok	2015	2016	2017
Počet zaměstnanců zařazených do systému	641	711	750
Spotřeba elektrické energie (kWh)	1 103 526	1 097 971	1 012 883
Spotřeba elektrické energie na 1 zaměstnance (kWh)	1721,569	1544,263	1350,50
Spotřeba tepla (GJ)	11 593	11 576	11 307
Spotřeba tepla na 1m2 plochy a rok (GJ)	0,504	0,526	0,514
Spotřeba vody (m ³)	7 697	7 901	8 286
Spotřeba vody na 1 zaměstnance (m ³)	12,008	11,113	11,048
Spotřeba kancelářského materiálu – papír (balíky)	11 190	9 740	10 340
Spotřeba papíru (balíků) na 1 zaměstnance	17,457	13,699	13,78
Podíl recyklovaného papíru %	0	0	0
Spotřeba PHM - vozidla (l)	18 824	21 363	22 961
Počet najetých kilometrů (km)	283 068	282 377	268 226
Průměrná potřeba PHM na 100 km (l)	6,650	7,565	8,56
Celkové množství odpadu (t)	64,615	57,702	57,167
Směsný odpad (t)	57,4	50,4	50,40
Vytríděný odpad – papír, plast, sklo (t)	6,875	7,052	6,567
Nebezpečný odpad (t)	0,34	0,25	0,20
Množství odpadu na 1 zaměstnance (kg)	100,803	81,156	76,20

Podíl množství nebezpečného odpadu z celkového (%)	0,526	0,433	0,350
Nákup elektromobilu	0	0	2 EV na OL

Zaměstnanec = pracovní smlouva nebo jmenovací dekret (mimo dohod)

Další náměty na environmentální indikátory:

1. Počet environmentálně zaměřených akcí (osvěta, vzdělávání, participace na akcích)

Pravidelné:

- Financování akce Den Země a Badatelský svět
- Koordinace kampaně Evropský týden mobility
- Pořádání „Konference o kvalitě ovzduší v Ostravě“ nebo „Konference o životním prostředí“.

Mimořádné rok 2016 / 2017:

- Realizace kampaně Zdravě po Ostravě, v rámci které se participuje na akcích Český běh žen, Zažít Ostravu jinak, Den otevřených dveří a Dny Země
- Participace na projektu kotlíkové dotace v MSK

Další osvětové aktivity:

- Vydávání ročenky Zpráva o životním prostředí města Ostravy
- Vydávání zpravodaje EVVO Jitrocel
- Provoz webových stránek (sekce Životní prostředí, Dýchám pro Ostravu, Jitrocel Web pro EVVO, Zdravě po Ostravě)

